

EFDH

Expertisecentrum Farmaceutische Zorg
Departement Haaglanden
(Apothekersvereniging)

Jaarverslag 2021/Jaarplan 2022

Jaarverslag 2021/Jaarplan 2022

EFDH staat voor Expertisecentrum Farmaceutische zorg Departement Haaglanden. Dit departement omvat de gemeenten Den Haag, Delft, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Leidschendam-Voorburg, Zoetermeer en Westland.

In 2021 had EFDH 133 leden; dit zijn er 96 in het binnengebied (betalen € 500,= per jaar) en 37 in het buitengebied (betalen € 300,= per jaar). Voor 2022 hebben de apotheken Rubenshoek en Eshof hun lidmaatschap beëindigd. Er zijn geen nieuwe apotheken aangesloten.

EFDH is een vereniging van en voor apothekers en heeft het doel te bevorderen:

- De goede geneesmiddelenvoorziening en farmaceutische zorg,
- De wetenschappelijke beoefening der farmacie,
- De beroeps- en sociale belangen van haar leden,
- De samenwerking met stakeholders in de regio (huisartsen, ziekenhuizen, thuiszorg – afstemming 1^e en 2^e lijn), maar ook met andere (apothekers)verenigingen (STZ, SASA, ZELA, KZA), gemeenten en zorgverzekeraars.

Het bestuur van EFDH bestaat uit tenminste drie personen, door de Algemene Ledenvergadering gekozen.

Mieke Sandino (voorzitter)	Mirjam Goddijn (secretaris)	Jasper van Buul (penningmeester)
Bert Storm (lid)	Paul Fox (lid)	Renée Peeters – Kollen (lid)
Inge Stollman (projectapotheker en lid)	Marian Verheij (bureamedewerkster)	

In 2021 traden Claudia Blokland, Laurens Biesma en Joris Uges af als bestuurslid, volgens het rooster van aftreden. Bert Storm, Mirjam Goddijn en Renée Peeters-Kollen traden na goedkeuring door de ALV toe tot het bestuur. Ook Inge Stollman, al werkzaam als projectapotheker, nam in 2021 zitting in het bestuur. In 2022 zal Jasper van Buul aftreden, na jarenlange inzet als penningmeester. Renuka Birdja is bereid gevonden als bestuurslid aan te treden en deze taak op zich te nemen. Dit laatste na goedkeuring tijdens de Algemene Ledenvergadering van 29 maart 2022.

Het bestuur heeft in 2021 zeven keer vergaderd, een aantal vergaderingen hebben digitaal plaatsgevonden in verband met de maatregelen rondom Corona. Ondanks de Corona Pandemie is er in 2021 wel tweemaal een Algemene Ledenvergadering gehouden, helaas online via TEAMS. Deze ALV's waren op 4 februari en 23 november en ondanks (of misschien wel dankzij) het feit dat het online was, kon de “opkomst” goed genoemd worden.

De EFDH is ook aangesloten bij het regionaal overleg met de grote steden (Inge en Mieke) en het clusteroverleg (Inge) met alle verenigingen dat de KNMP organiseert. Deze bijeenkomsten zijn beide twee keer per jaar. Tevens is Mieke ook aangesloten in het klankbordgroep District-West.

Huisvesting

In september 2021 is het huurcontract voor de kantoorruimte bij Tauro beëindigd en is de EFDH verhuisd naar de President Kennedylaan 15. Het kantoor van de EFDH is nu gehuisvest in het souterrain van het kantoorpand waar ook de huisartsencoöperatie (Hadoks) zit. We hopen hiermee de samenwerking met o.a. Hadoks te verbeteren. In dit pand is tevens de mogelijkheid om bijvoorbeeld met het bestuur te vergaderen of nascholingen te organiseren in één van de aanwezige vergaderzalen.

Corona

Net zoals in 2020 is Paul Fox als afgevaardigde van het EFDH-bestuur aangesloten geweest bij het crisisoverleg van Hadoks. Hij is ook contactpersoon van het ROAZ namens de apothekers van KNMP District West. Mirjam Goddijn heeft namens de EFDH zitting genomen in het vaccinatieoverleg met Hadoks en de GGD. Inge Stollman en haar collega's van de Spoedapotheek hebben gefaciliteerd met het in ontvangst nemen en de opslag van de vaccins voor de tehuizen die door teams van Hadoks zijn geprikt.

STZ / VTZ

In 2021 is het besluit genomen om STZ om te vormen naar VTZ. Dit stuitte op principiële bezwaren (o.a. voor wat betreft de stemverhoudingen) van de apothekers én de huisartsen. Op dit moment is de stand dat wij als EFDH per 1 januari 2022 geen lid zijn geworden van de VTZ (net als Hadoks, SHG en Arts en Zorg). Het gevolg is dat er op dit moment geen 1e lijn vertegenwoordigd is in de VTZ.

De intentie is er zeker om met de partners een goede samenwerking te behouden en bij inhoudelijke projecten betrokken te blijven. Ook wordt er samen met Hadoks en SHG/Arts en Zorg een structureel 1^e Lijns-overleg ingericht.

In 2022 zullen wij dan ook geen contributie meer betalen aan VTZ, wel hebben wij het contributiebedrag gereserveerd voor eventueel gezamenlijke projecten met Hadoks, SHG/ Arts en Zorg.

Project/Werkgroep	Resultaat 2021	Planning 2022
<p>Haagse Nieren www.haagsenieren.nl</p>	<p>Deelnemende apothekers namens EFDH: Annemieke Sobels/Bert Storm, Inge Stollman en Sabine Holst. De werkgroep is vijfmaal bij elkaar gekomen in 2021 waarvan eenmaal voor een etentje met afscheid van Annemieke. Naast het uitwisselen van ervaringen en afstemmen van beleid voor nierpatiënten is er door de werkgroep in 2021 een RTA (Regionale Transmurale Afspraak) chronische nierschade opgesteld. Deze is terug te vinden op de site. Verder zijn de presentaties voor het Groot Haags Symposium voorbereid dat gehouden zou worden in november 2021 maar vanwege corona uitgesteld is naar 14 maart 2022.</p>	<p>Organiseren van een symposium Haagse Nieren voor de praktijkondersteuners.</p> <p>Verzorgen twee workshops bij het Groot Haags Symposium op 14 maart 2022.</p>
<p>Haagse Longen www.haagselongen.nl</p>	<p>Deelnemende apothekers namens de EFDH: Inge Stollman. In 2021 is verdergegaan met de implementatie van het longformulair onder huisartsen middels nascholingen door kaderhuisartsen. De implementatie onder apothekers is gestagneerd door beleid van de zorgverzekeraars. Het preferentiebeleid van de verzekeraars zit de verdere implementatie van het longformulair in de weg. Helaas konden de regionale IMIS-nascholingen “Inhalatietechniek” voor apothekersassistenten door Corona niet doorgaan. Het Symposium Haagse Zorgen is uitgesteld naar begin 2022.</p>	<p>In samenwerking met de werkgroep en SFK de implementatie van het longformulair evalueren.</p> <p>In overleg met de leden van de EFDH bepalen of er behoefte is om weer een fysieke regionale IMIS-nascholing “Inhalatietechniek” voor apothekersassistenten te organiseren.</p> <p>Verzorgen twee workshops bij het Groot Haags Symposium op 14 maart 2022.</p>

<p>Haagse Vaten www.haagsevaten.nl</p>	<p>Deelnemende apothekers namens EFDH: Inge Stollman. De werkgroep is in 2021 tweemaal online bij elkaar geweest. Het meerjarenplan 2021-2022 wordt door de werkgroep gevolgd. Daarnaast zijn er subwerkgroepen per onderwerp. Inge is aangesloten bij de subwerkgroep PAV (Perifeer Arterieel Vaatlijden) en AF (atriumfibrilleren). De implementatie van de projecten rookvrije generatie en hart voor vrouwen zijn gestart. De rol van de apothekers bij deze projecten is beperkt.</p> <p>De richtlijn NOAC's wordt opgenomen in de vernieuwde RTA PAV. De revisie hiervan is nog net niet afgerond in 2021. In oktober 2021 is gestart met de RTA AF. De RTA CVA/TIA is gepubliceerd op de website. Hier staat ook de RTA Hartfalen en Pijn op de borst.</p>	<p>Implementeren RTA's (Regionale Transmurale Afspraken).</p> <p>RTA AF en PAV afronden.</p> <p>Leefstijl oppakken samen met Haags Suiker en COPD</p> <p>Verzorgen twee workshops bij het Groot Haags Symposium op 14 maart 2022.</p>
<p>Haagse Suiker</p>	<p>In 2018 opgestart, er is nog geen apotheker structureel bij deze werkgroep betrokken. Arts en Zorg is de regionale trekker van dit project. Inge heeft contact met de voorzitter. Op dit moment worden er vooral afspraken gemaakt tussen huisartsen en specialisten. Collega Liesbeth van der Valk is betrokken geweest bij de voorbereidingen van de workshop SGLT-2 voor het Groot Haags Symposium.</p>	<p>Verzorgen twee workshops bij het Groot Haags Symposium op 14 maart 2022.</p> <p>Sinds kort is er contact met de werkgroep n.a.v. problemen met de biosimilars. Tammy Maduro en Cindy Lo-a-Foe zullen de EFDH in deze werkgroep vertegenwoordigen.</p>
<p>Haagse Ouderen</p>	<p>Ook ouderenzorg is toegevoegd aan het rijtje Haagse Zorgen. Bij Hadoks is een specialist ouderenzorg in dienst gekomen als trekker van dit project voor de regio. Inge heeft regelmatig overleg met haar.</p> <p>Mieke is betrokken geweest bij de voorbereidingen voor de workshop polyfarmacie voor het Groot Haags Symposium dat in verband met corona verplaatst is naar 2022.</p>	<p>Verzorgen twee workshops bij het Groot Haags Symposium op 14 maart 2022.</p> <p>Workshop Polyfarmacie is uiteindelijk omgezet naar workshop Medicatieoverdracht.</p>

<p>Medicatie Overdracht</p>	<p>Deelnemende apothekers namens EFDH: Mirjam Goddijn en Inge Stollman (ook namens Spoedapotheek). Daarnaast openbaar apothekers, ziekenhuisapothekers, Parnassia, poliklinisch apothekers en instellingsapothekers. Deze apothekers zijn in 2021 viermaal online bij elkaar gekomen.</p> <p>Door Emma Marin, apotheker in het Haga Ziekenhuis is een lijst opgesteld van tehuizen en beleverende apotheken. Deze is te benaderen via het besloten deel van de EFDH-site. In de werkgroep worden knelpunten besproken. Verder houdt de werkgroep de ontwikkelingen rondom medicatieproces 9 en de VIPP Farmacie in de gaten.</p> <p>Ook zijn er twee nieuwsbrieven uitgegaan specifiek over medicatieoverdracht.</p>	<p>In de regio is besloten om niet mee te doen aan de kickstart van medicatieproces 9 maar dit wel op de voet te volgen. Inge zit namens de KNMP in de voorbereidingsgroep van het kernteam.</p> <p>Ook de VIPP Farmacie zal dit jaar van start gaan. Medicatieproces 9 maakt hier deel van uit maar ook het beschikbaar stellen van het farmaceutisch dossier aan patiënten en de verbetering van de medicatiebewaking.</p> <p>Namens EFDH zal Mieke Sandino, samen met ziekenhuisapotheker Rehana Rahman en huisarts Rob Leinders twee workshops bij het Groot Haags Symposium op 14 maart 2022 verzorgen.</p>
<p>ReSaBer</p>	<p>Omdat er steeds minder bereidende apotheken in de regio zijn, bestaat deze werkgroep nog steeds maar is er alleen overleg wanneer daar noodzaak voor is. De werkgroep kan de deelnemende apotheken bereiken via de whatsapp-groep die hiervoor in het leven is geroepen. Bereidende apothekers nog niet aangesloten bij deze whatsapp-groep, kunnen zich desgewenst aanmelden via info@efdh.nl</p>	<p>Communicatie werkgroep via whatsapp-groep.</p>
<p>Werkveld-ROC Mondriaan</p>	<p>Inge en Marian hebben in 2021 één keer overleg gehad met ROC Mondriaan. Inge zit samen met een aantal apothekers uit de regio in de Raad van Advies van Mondriaan. Via mail is er regelmatig contact.</p>	<p>Na een overleg in januari 2022 is er besloten om in mei/juni een bijeenkomst voor apothekers te organiseren over de aanpak van de huidige generatie studenten. Ook is er inmiddels een gezamenlijke nieuwsbrief uitgegaan om het tekort aan apothekersassistenten onder de aandacht te brengen.</p>

FTTO	De werkgroep FTTO van STZ is opgeheven. Dit is ondergebracht bij de diverse werkgroepen van Haagse Zorgen.	
Nascholing Apothekers	Er is 3 x een geaccrediteerde GAPER-bijeenkomst geweest in 2021. De GAPER-bijeenkomsten zijn dit jaar allemaal digitaal aangeboden. De opkomst was hierdoor hoger.	<p>Ook in 2022 zullen er weer GAPER-bijeenkomsten georganiseerd worden. De data staan op de website van EFDH vermeld. Deze zullen deels online en deels als fysieke bijeenkomst worden georganiseerd.</p> <p>Op donderdag 23 juni in de avond, staat de GAPER 2.0 op de agenda; deze zal in het teken staan van de leefstijl-apotheker. Dit zal een grotere, fysieke bijeenkomst worden die rond juni georganiseerd gaat worden. Tammy Maduro, Nienke Oosterhof en Marrit Sinnema zullen zich voor EFDH met de organisatie hiervan bezighouden.</p>
Nascholing Assistenten	Helaas zijn er door Corona in 2021 geen nascholingen voor assistenten georganiseerd.	In 2022 zal er geïnventariseerd worden aan welke nascholing behoefte is. Het is in ieder geval de bedoeling om weer een IMIS-training inhalatietechniek aan te bieden en in het najaar een nascholing over leefstijl.
Bezoeken Apotheken	Door Corona zijn er ook in 2021 vrijwel geen apotheken bezocht door de projectapotheker en de bureaumedewerker.	Nu dit weer mogelijk is, zullen in 2022 nieuwe apotheekbezoeken ingepland worden.
eTRS/DTRS	Tijdens de ALV van 4 februari 2021 heeft Patricia van Gulik, student farmakunde en stagiair bij de EFDH een presentatie gegeven over haar onderzoek naar elektronisch toedienregistratie systemen. In de vergadering is uitgesproken dat de voorkeur uitgaat naar Medimo en NedapOns, omdat deze geen extra kosten met zich meebrengen voor de apotheken. In principe kiest het tehuis	Medimo is de grootste eTRS in onze regio. Er wordt gekeken hoe we apotheken kunnen ondersteunen om hier vanuit de thuiszorg/tehuizen en apotheek zo goed mogelijk mee te werken. Een eerste aanzet is een nieuwsbrief aan de leden met Tips & Trics.

	<p>het systeem. Voor de apotheek blijft de werkwijze hetzelfde ongeacht het systeem waarmee gewerkt wordt.</p>	
Houtskoolschets Acute Zorg	<p>Aan het eind van 2020 zijn we als EFDH-bestuur gevraagd om mee te denken met de regionale Houtskoolschets Acute Zorg. Mieke en Inge (vanuit de Spoedapotheek) zijn hiervoor contactpersoon voor STZ en Hadoks.</p> <p>In 2021 zijn er vooral afspraken gemaakt over de opvang van patiënten met psychische klachten omdat daar de grootste problemen waren. Concrete transmurale afspraken waarbij de apotheken een rol hebben zijn tot nu toe niet gemaakt.</p>	<p>EFDH zal bij de overleggen hierover aanhaken en de belangen van de apothekers vertegenwoordigen.</p>
Haagse Luchtbrug	<p>Dit project is in 2021 gestart. Het Haga Ziekenhuis heeft een ZonMw startsubsidie verkregen voor de looptijd van 1 jaar om met ketenpartners (longartsen HMC en Haga, huisartsen, Specialist Ouderen Geneeskunde, longverpleegkundigen, apothekers, VVT) te komen tot een regionaal ketenzorgpad luchtweginfecties (kwetsbare) ouderen. Het betreft een subsidie in het kader van Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) door de Juiste Professional. Inge is hier als vertegenwoordiger van EFDH bij aangesloten in de werkgroep Communicatie en behandeling.</p> <p>In het najaar van 2021 is dit project ingeleverd bij ZonMw</p>	<p>Dit project krijgt een vervolg. Er wordt bij ZonMw een vervolg aanvraag ingediend voor implementatie.</p>
Regionaal Eczeemplan	<p>In het kader van transitie van de tweede naar de 1^e Lijn en Juiste Zorg op de Juiste Plek (JZOJP) hebben de dermatologen van het HagaZiekenhuis, HMC en Reinier de Graaf het initiatief genomen om een regionaal eczeemplan op te stellen. De werkgroep in 2021 een paar keer bij elkaar gekomen. In de werkgroep zitten dermatologen, huidtherapeuten, huisartsen en apothekers.</p>	<p>Op korte termijn gaan we een soort “startpakketten” maken voor de 0^e, 1^e en 2^e lijn. Dit alles om de zorg voor de zorgverlener te vereenvoudigen en te optimaliseren en voor de patiënt de zorg en vooral ook de begeleiding daarbij te optimaliseren. Informatie en materialen zullen geüniformeerd worden en ontwikkeld o.b.v. richtlijnen en reeds bruikbare materialen.</p>

	Namens de EFDH nemen Cindy Lo-a-Foe, Mieke Sandino en Inge Stollman deel.	
Dementie in samenwerking met STZ en Netwerk Dementie Haaglanden	Vanaf april 2021 heeft de EFDH deelgenomen aan de campagne 'We zijn zelf het medicijn' van Netwerk Dementie Haaglanden in samenwerking met GGD Haaglanden, gemeente Den Haag en CZ gericht op preventie van dementie. De rol van de apotheek in deze campagne was om bekendheid aan de actie te geven middels posters en het verstrekken van medicatie in speciale zakken en papieren tassen. De EFDH heeft deze zakken bekostigd.	Project krijgt een vervolg in Zoetermeer.
Werkgroep Transfer	In 2021 is de werkgroep Transfer van STZ herstart. Inge neemt hier namens de EFDH aan deel en richt zich vooral op het onderdeel medicatieoverdracht. De werkgroep heeft knelpunten in de transfer van ziekenhuis naar huis en van ziekenhuis naar tehuis geïnventariseerd en geprioriteerd.	In 2022 wordt gestart met de uitwerking van de plannen. Hiervoor worden subwerkgroepen opgericht.
WBTR	Ook de EFDH moet voldoen aan de WBTR. Hiervoor hebben we ons met KNMP-korting bij WBTR.nl aangemeld. Alle benodigde stappen zijn door Mieke en Inge doorlopen.	Onderhoud van WBTR en bekijken of er nog statutenwijzigingen nodig zijn o.a. voor online vergaderen.
Omvorming van vereniging naar coöperatie?	In de ALV van november is input bij de leden opgehaald wat zij van de EFDH verwachten.	In mei zal het bestuur een heidag houden om te bekijken welke stappen er gezet moeten worden om de EFDH slagvaardiger te maken.

In 2022 zal het bestuur zich wederom hard maken apothekers betrokken te houden bij alle projecten en plannen in de regio die ook de apotheek aangaan.

Verder wil EFDH in de regio graag een meldpunt zijn voor allerlei praktische knelpunten en meer apothekers betrekken om naast het bestuur in verschillende werkgroepen zitting te kunnen nemen.